

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1950

N:o 17—18.

Innehåll: N:o 17. Landskapslag angående landskapsförvaltningen underlygande extraordinarie befattningshavare och tillfälliga funktionärer i landskapet Åland.
N:o 18. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om kommunala val i landskapet Åland, utfärdade den 4 januari 1946.

N:o 17.

Landskapslag

angående landskapsförvaltningen underlydande extraordinarie befattningshavare och tillfälliga funktionärer i landskapet Åland.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 5 maj 1950.
Utfärdad i Mariehamn den 17 maj 1950.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas: denna landskapslag tillfälliga funktionärer.

1 kap.

2 kap.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Vid landskapsförvaltningen underlydande ämbetsverk och inrättningar kunna extraordinarie befattningar inrättas inom ramen av för ändamålet beviljade anslag i landskapets årliga inkomst- och utgiftsstat. Andra än sålunda inrättade befattningar äro icke extraordinarie befattningar.

Innehavarna av extraordinarie befattningar kallas i denna landskapslag extraordinarie befattningshavare.

Vid ämbetsverk och inrättningar kan inom ramen för tillbudsstående anslag antagas även tillfällig personal, och till denna hörande personer kallas, därest de icke stå i arbetsförhållande till landskapet, i

Bestämmelser rörande extraordinarie befattningshavare.

2 §.

Åt extraordinarie befattningshavare skall till bevis över antagande till befattning utfärdas förordnande.

Extraordinarie befattning kan besättas utan att densamma anslås ledig att ansökas.

3 §.

Kompetensvillkoren för extraordinarie befattning äro, där ej särskilt annorlunda stadgas, desamma som för motsvarande ordinarie tjänst eller befattning. Finnes icke motsvarande ordinarie tjänst eller befattning, och är om fastställandet av kompetensvillkor icke särskilt annorlunda stadgat, fastställer landskapsnämnden de

kompetensvillkor för extraordinarie befattning, vilka skola krävas utöver de allmänna kompetensvillkoren.

4 §.

Ordinarie avlöning för extraordinarie befattningshavare är årsarvode jämte ålders- tillägg.

Beroende av det ansvar och den arbetsmängd, som äro förenade med befattningen, så ock av den skicklighet och förmåga, som därtill erfordras, och med beaktande jämväl av de ersättningar, som utfalla för tjänsteuppdrag, hänföras de extraordinarie befattningarna inom ramen för landskapets inkomst- och utgiftsstat till avlöningsklasser, vari de årliga beloppen av arvodet och ålderstillägg äro följande:

Avlöningsklass	Årsarvode mk	Ålderstillägg mk
1	63.600	3.900
2	68.400	4.080
3	72.000	4.260
4	75.600	4.440
5	79.200	4.680
6	82.800	4.920
7	86.400	5.160
8	90.000	5.400
9	94.200	5.640
10	99.000	5.880
11	103.800	6.120
12	109.200	6.420
13	114.600	6.720
14	120.600	7.020
15	126.600	7.320
16	132.600	7.620
17	138.600	7.920
18	145.200	8.280
19	151.800	8.640
20	158.400	9.000

Avlöningsklass	Årsarvode mk	Ålderstillägg mk
21	165.000	9.360
22	172.800	9.720
23	180.600	10.080
24	189.600	10.440
25	198.600	10.800
26	207.600	11.160
27	216.600	11.520
28	225.600	11.880
29	235.200	12.240
30	245.400	12.600
31	256.200	12.960
32	267.600	13.320

Har genom landskapslag stadgats, att innehavare av tjänst eller befattning av visst slag med grundlön, efter att under en viss tid hava varit innehavare av samma tjänst eller befattning eller sådan av motsvarande art, bör överföras till högre avlöningsklass, skall stadgandet inom ramen för landskapets inkomst- och utgiftsstat i motsvarande mån tillämpas även på extraordinarie befattningshavare.

Skulle landskapets fördel kräva, att viss extraordinarie befattningshavare bör kvarstå i landskapets tjänst eller att viss person bör förordnas till extraordinarie befattning, kan landskapsnämnden inom ramen för landskapets inkomst- och utgiftsstat förordna, att åt sagda extraordinarie befattningshavare bör erläggas personligt lönetillägg. Sådant förordnande må utfärdas för högst fem år i sänder.

5 §.

Åt extraordinarie befattningshavare beviljas efter respektive 3, 6, 9, 12 och 15 tjänsteår ett ålderstillägg varje gång. Angående den tid, som skall räknas såsom tjänsteår, och de avdrag, som från denna

skola göras, så ock om den tjänstetid, vilken vid bestämmande av ålderstillägg kan lämnas utan beaktande, gäller i tillämpliga delar, vad beträffande innehavare av tjänster och befattningar med grundlön är stadgat.

Landskapsnämnden kan av särskilda orsaker berättiga extraordinarie befattningshavare att vid beräkning av ålderstillägg enligt enahanda grunder som innehavare av tjänst eller befattning med grundlön räkna sig till godo jämväl annan än den tid, som i stöd av 1 mom. bör räknas till godo som tjänstetid, likväl högst åtta år.

I extra ordinarie befattning, som i anledning av de ersättningar, vilka utfalla för tjänsteuppdrag, hänförts i en lägre avlöningsklass än den, vartill den med hänsyn till sin art borde höra, beviljas ålderstillägg enligt avlöningsklass, som motsvarar befattningens art och som av landskapsnämnden bestämmes.

Om behandlingen av ärenden rörande ålderstillägg är gällande, vad beträffande tjänster och befattningar med grundlön är stadgat.

6 §.

Åt extraordinarie befattningshavare kan inom ramen för landskapets inkomst- och utgiftsstat utbetalas dyrortstillägg. Detta erlægges enligt enahanda grunder som åt innehavare av tjänster och befattningar med grundlön.

Om tilläggsarvoden åt extraordinarie befattningshavare, om ersättning till följd av särskilda kostnader på grund av tjänsteutövning och om naturaförmåner är, såvida icke därom särskilt är annorlunda stadgat, i tillämpliga delar gällande vad om innehavare av tjänster och befattning

gar med grundlön är stadgat.

7 §.

Avlöning för extraordinarie befattningshavare räknas från den dag befattningen tillträdes till den dag arbetet avslutas, dock så att ålderstilläggen räknas från början av den månad, som följer närmast efter den, under vars förlopp vederbörande förvärvat rätt därtill.

Upphör tjänsteförhållandet under loppet av någon månad till följd av att extraordinarie befattningshavare uppnår avgångsålder eller på grund av kroppsslyte eller nedsatta kropps- eller själskrafter blivit varaktigt oförmögen att handhava befattningen eller avlider, erlægges åt befattningshavaren eller dennes rättsinnehavare avlöning för hela sagda kalendermånad.

Avlöningen utbetalas månatligen i efterskott den sista vardagen i månaden eller, om tjänsteförhållandet avslutas under månadens förlopp, vid dess avslutande. Åt innehavare av ordinarie tjänst eller befattning, som efter att hava erhållit tjänstledighet från sin tjänst eller befattning, förordnats att sköta extra ordinarie befattning, erlægges likväl avlöningen i förskott.

8 §.

Om extraordinarie befattningshavares avlöning under tiden för avbrott i tjänsteutövning gäller vad om innehavare av tjänster och befattningar med grundlön är stadgat.

Om avlöning, som skall erläggas åt dem, vilka inkallats till reservens repetitionsövningar eller till extra tjänstgöring eller under tiden för krigstillstånd till tjänstgöring, är särskilt stadgat.

9 §.

Har extraordinarie befattningshavare förordnats att temporärt eller i egenskap av vikarie eller att jämte egen befattning sköta tjänst eller befattning med grundlön eller annan extraordinarie befattning, gäller beträffande de avlöningsförmåner, vilka åt honom skola erläggas, vad om innehavare av tjänster eller befattningar med grundlön i motsvarande fall är stadgat. Lag samma vare, om innehavare av ordinarie tjänst eller befattning förordnats att sålunda sköta extraordinarie befattning.

Ät person, som förordnats att temporärt eller i egenskap av vikarie handhava extraordinarie befattning och som icke är innehavare av ordinarie tjänst eller befattning eller extraordinarie befattningshavare, erlägges avlöning enligt enahanda grunder som åt den, vilken temporärt eller i egenskap av vikarie handhar tjänst eller befattning med grundlön.

10 §.

Extraordinarie befattningshavares tjänsteförhållande upphör genom uppsägning, då uppsägningstiden utlupit. Uppsägningstiden är fjorton dagar.

Har extraordinarie befattningshavare antagits på viss tid, upphör tjänsteförhållandet senast vid utgången av sagda tid.

Tjänsteförhållandet upphör utan uppsägningstid, om den extraordinarie befattningen indrages på grund av att för ändamålet erforderligt anslag icke vidare blivit beviljat.

Utan iakttagande av uppsägningstid kan förordnande återkallas, om extraordinarie befattningshavare genom sin verksamhet eller sitt uppförande i eller utom be-

fattningen eller genom försummelse av sina åligganden ådagalagt, att han icke förtjänar det förtroende eller den aktning, som hans ställning såsom innehavare av landskapsbefattning förutsätter.

11 §.

Extraordinarie befattningshavare är vid uppnådd sextiosju års ålder skyldig att avgå från befattningen, även om han ej blivit uppsagd. Landskapsnämnden kan likväl, där särskilda orsaker föreligga, bevilja honom rätt att kvarstå i befattningen utöver nämnda ålder. Beträffande förfarandet härvid är i tillämpliga delar gällande, vad om innehavare av tjänster och befattningar med grundlön är stadgat. Sålunda beviljad rätt utgör icke hinder för i 10 § förutsatt uppsägning av extraordinarie befattningshavare, tjänsteförhållandets upphörande utan uppsägningstid och återkallande av förordnande. Utöver sjuttio års ålder må extraordinarie befattningshavare icke tillåtas kvarstå i befattning, såvida icke landskapsnämnden ansett sådant befoगत på grund av synnerligen viktig allmän fördel.

Är innehavare av stadigvarande befattning av visst slag skyldig att avgå från sin befattning tidigare än vid uppnådd sextiosju års ålder, skall extraordinarie befattningshavare, som innehar motsvarande eller liknande extraordinarie befattning, utan uppsägning vid samma ålder avgå från sin befattning.

3 kap.

Bestämmelser rörande tillfälliga funktionärer.

12 §.

Tillfällig funktionär antages av land-

skapsnämnden i tjänst för viss tid eller tillsvidare.

13 §.

Åt tillfällig funktionär erlægges arvode, som av landskapsnämnden bestämmes inom ramen för landskapets inkomst- och utgiftsstat. Arvodet får icke överstiga det cammanlagda beloppet av grundlönen för innehavare av tjänst eller befattning, som inom samma ämbetsverk eller inrättning handhar motsvarande eller liknande uppgifter, eller av årsarvodet för extraordinarie befattningshavare samt de dyrortstilllägg, som åt dem bör utbetalas. Likväl kan, där särskilda skäl föreligga, landskapsnämnden inom ramen för beviljade anslag fastställa arvodet för tillfällig funktionär till högre belopp.

Finnes icke inom ämbetsverk eller inrättning motsvarande eller liknande tjänst eller befattning med grundlön eller extraordinarie befattning, bestämmes det högsta arvode, som åt tillfällig funktionär får utbetalas, av landskapsnämnden inom ramen för landskapets inkomst- och utgiftsstat.

14 §.

Åt tillfälliga funktionärer kan inom ramen för beviljade anslag utbetalas tillläggsarvoden och ersättning för särskilda kostnader på grund av handhavda uppdrag samt beviljas naturaförmåner enligt enahanda grunder som åt extraordinarie befattningshavare.

15 §.

När tillfällig funktionär till följd av styrkt sjukdom blivit förhindrad att handha sina åligganden, är han för tiden för avbrott berättigad att erhålla avlöning enligt enahanda grunder som extraordinarie befattningshavare, dock, icke i en fortsätt-

ning för längre tid än etthundraåttio dagar, såvida han icke omedelbart före avbrottet i tjänstgöringen varit i landskapets tjänst minst tre år eller sjukdomen förorsakats av i tjänsten inträffat olycksfall eller ådragen yrkessjukdom eller varit en följd av funktionären i hans tjänsteutövning ågånget övervåld.

Ovan stadgad rätt till avlöning för tiden för avbrott i tjänstgöring tillkommer likväl, såvida fråga icke är om sjukdom, som förorsakats av i tjänstgöring inträffat olycksfall eller ådragen yrkessjukdom eller som varit en följd av funktionären i tjänsteutövning ågånget övervåld, tillfällig funktionär under högst den tid tjänsteförhållandet består och endast under förutsättning, att han omedelbart före avbrottet varit i landskapets tjänst minst sex månader.

Kvinnlig tillfällig funktionär äger till följd av havandeskap och förlossning rätt att i stöd av företett läkarintyg med fulla löneförmåner erhålla två månaders befrielse från handhavandet av sina åligganden, då hon omedelbart därförinnan varit i landskapets tjänst minst sex månader.

Skall från tillfällig funktionärs arvode i stöd av 1 mom. innehållas någon del, bör innehållandet, om i arvodet även ingår ett belopp, som motsvarar dyrortstilllägg, göras från det med detta belopp minskade arvodet. Det belopp, som motsvarar dyrortstillägget, utbetalas oavkortat.

Om avlöning för dem, som inkallats till reservens repetitionsövningar eller till extra tjänstgöring eller under tiden för krigstillstånd för dem, som inkallats i tjänstgöring, är särskilt stadgat.

16 §.

Avlöning för tillfällig funktionär räknas från den dag, då han trädde i tjänstgöring, till den dag, då denna upphör.

Avlöning utbetalas i efterskott för kalendermånad den sista vardagen i månaden; dock så att om tjänsteförhållande upphör under månaden, avlöningen erlagges vid tjänstgöringens avslutande.

17 §.

Tillfällig funktionärs tjänsteförhållande upphör, då uppsägningstiden efter skedd uppsägning utlupit, dock senast vid utgången av den tid, för vilken tjänstemannen anställdes.

Uppsägningstiden är fjorton dagar.

Vad ovan är stadgat angående upphörande av extraordinarie befattningshavares tjänsteförhållande utan uppsägningstid eller utan iakttagande av sådan, äger motsvarande tillämpning beträffande tillfällig funktionär.

4 kap.

Särskilda bestämmelser.

18 §.

Om extraordinarie befattningshavares och tillfälliga funktionärers arbetstid bestämmer landskapsnämnden. Om dem tillkommande semester är särskilt stadgat

Förlänges till extraordinarie befattning ansluten tjänstetid eller förkortas tiden för därmed sammanhängande semester eller utökas eller ändras antalet därtill hörande åligganden, utan att befattningen likväl bör betraktas såsom ny, äger extraordinarie befattningshavare icke rätt att därför erhålla skilt arvode eller ersättning.

Vad i 2 mom. är stadgat, äger motsva-

rande tillämpning på tillfälliga funktionärer.

Om extraordinarie befattningshavares och tillfälliga funktionärers rätt till avgiftsfri sjukvård stadgas särskilt.

19 §.

Extraordinarie befattningshavare och tillfällig funktionär må icke mottaga annan avlönad befattning, vilken han äger rätt att avsäga sig, såvida han icke erhåller tillstånd därtill. För tillståndets beviljande utfärdar landskapsnämnden erforderliga bestämmelser.

20 §.

Bör avlöning för extraordinarie befattningshavare eller tillfällig funktionär beräknas efter del av månad, räknas oberoende av kalendermånad för varje dag $1/365$ av den årsavlöning, som utgår enligt denna landskapslag.

21 §.

Extraordinarie befattningshavare eller tillfällig funktionär, som anser, att honom förvägrats den avlöning, vilken tillkommer honom i enlighet med denna landskapslag eller i stöd därav utfärdade föreskrifter, framställa skriftligt sitt krav på rättelse till landskapsnämnden, som äger avkunna beslut i ärendet. Den, som är missnöjd med detta beslut, kan söka ändring däri genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar, efter det han fått del av beslutet.

Har krav på rättelse icke framställts inom ett år räknat från den dag, då lönebeloppet borde ha erlagts, är rätten därtill försutten.

22 §.

Sålänge den allmänna justeringen av in-

nehavares av ordinarie tjänster och befattningar avlöningar verkställas på grund av officiella levnadskostnadsindexet, utföres inom ramen för landskapets inkomst- och utgiftsstat även den allmänna justeringen av extraordinarie befattningshavares årsarvoden samt ålders- och dyrortstillägg med iakttagande av samma grunder samt den allmänna justeringen av tillfälliga funktionärens arvoden enligt grunder, vilka skola fastställas av landskapsnämnden.

23 §.

Denna landskapslag gäller icke bisysslor ej heller tillfälliga biträden, som antagits till semestervikarier eller på grund av säsongbrådskas eller av annan jämförlig orsak.

Timlärare vid landskapets läroverk, vilkas befattningar enligt särskilt utfärdade stadganden anses såsom huvudsysslor, äro underkastade denna landskapslag endast i så måtto, att stadgandena i 15 § äro på dem tillämpliga.

24 §.

Närmare anvisningar angående tillämpningen av denna landskapslag givas vid behov av landskapsnämnden.

Vid den i 22 § av denna landskapslag avsedda allmänna justeringen av avlöningarna räknas den förhöjning, som skall gö-

ras till årsarvodena och ålderstilläggen, på de i 4 § fastställda årsarvodena och ålderstilläggen. Förhöjt eller nedsatt årsarvode utjämnas till närmaste sådant tal, av vilket en tolfedel är delbar med tjugufem, och ålderstillägg motsvarigt till sådant tal, vars tolfedel är delbar med fem.

Denna landskapslag träder i kraft den 1 januari 1950, från vilken dag de i 4 § fastställda årsarvodena och ålderstilläggen inom ramen för landskapets inkomst- och utgiftsstat erläggas med förhöjning enligt samma indextal, med stöd varav årsarvodena och ålderstilläggen vid den allmänna lönejusteringen den 1 april 1948 förhöjts.

Genom denna landskapslag upphäves landskapslagen den 23 mars 1945 om landskapsförvaltningen underlydande extraordinarie befattningshavare uti landskapet Åland (8/45) jämte samtliga senare tillkomma ikraftvarande ändringar av densamma.

Vad i landskapslagen den 25 februari 1948 om landskapsförvaltningen underlydande extraordinarie befattningshavares uti landskapet Åland rätt till pension (7/48) är stadgat, skall i tillämpliga delar iakttagas angående i denna landskapslag avsedda extraordinarie befattningshavare.

Mariehamn den 3 mars 1950.

På landstingets vägnar:

HUGO JOHANSSON
talman.

Tor Brenning
vicesalman.

Carl Carlson
vicesalman

N:o 18.

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om kommunala val i landskapet
Åland, utfärdad den 4 januari 1946.

Föredragen för **REPUBLIKENS PRESIDENT** den 12 maj 1950.
Utfärdad i Mariehamn den 17 maj 1950.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas, att §§ 4, 5, 6, 9, 10, 12 och 20 i landskapslagen den 4 januari 1946 (6/46), samtliga förutom § 20 i lydelse den 8 februari 1949 (7/49), skola ändras samt till landskapslagen fogas en ny 13a § som följer:

§ 4.

För varje röstningsområde skall före den 14 juli vallängd upprättas av områdets valnämnd. I vallängden införes enligt årets mantalslängd samtliga inom röstningsområdet bosatta medlemmar av kommunen, vilka före ingången av det löpande året fyllt tjuogoett år och vilka i landskapet haft sitt laga bo och hemvist under minst fem år. Är omständighet veterlig, som utesluter någon i längden antecknad person från valrätt, skall därom antecknas vid hans namn i längden. Valnämnden bör underskriva vallängden.

Är staden Mariehamn indelad i röstningsområden, ankommer det å magistraten att för varje sådant område upprätta erforderlig vallängd; och gälla för övrigt beträffande magistraten vad i §§ 5, 6 och 7 stadgas om valnämnd.

Vederbörande mantals- eller häradsskrivare skall det år, då val av fullmäktige verkställas, senast den 28 juni emot stadsgad avgift till valnämnd översända för-

teckning över alla de i mom. 1 nämnda personer, vilka enligt det löpande årets mantalslängd inom röstningsområdet äro bosatta och vilka fyllt tjuogoett år. Förteckningen införes på vederbörligen fastställda blanketter.

Vederbörande prästerskap och församlingsföreståndare samt mantals- och häradsskrivare, länsman och stadsfiskal äro skyldiga att lämna valnämnd erforderliga upplysningar.

§ 5.

Vallängd skall från och med den 15 juli till och med den 21 i samma månad vara å lämpligt ställe inom röstningsområdet under behörig tillsyn framlagd för granskning, varom bör tillkännagivas i den ordning, som angående kommunala tillkännagivanden är, gällande.

§ 6.

Har röstberättigad medlem av kommunen utelämnats från vallängden och vill han begära rättelse, framställa sitt yrkande skriftligen eller muntligen vid valnämndens sammanträde den 4 augusti eller ingive därförinnan sitt yrkande på rättelse, skriftligen avfattat, till valnämndens ordförande. Förmäna någon, att annan person obehörigen upptagits i vallängden, och vill han begära rättelse, skall yrkande om rättelse skriftligen inlämnas till val-

nämndens ordförande senast den 25 juli.

Innehåller skrift yrkande, att någon i vallängden upptagen skall avföras från längden, utfärde ordföranden senast den 29 juli tillkännagivande härom till denne med anvisning, att han är i tillfälle att å angivet ställe taga del av skriften och senast den 2 augusti till valnämnden ingiva skriftlig förklaring.

Sådant tillkännagivande inlämnas till postbefordran under omslag, varå emottagarens namn och boningsort äro tecknade; dock är valnämnden obetaget att även på annat sätt tillställa honom detsamma. Tillkännagivandet skall dessutom anslås å anslagstavlan för kommunala tillkännagivanden.

Anmärkingar mot vallängd föredragas och avgöras vid valnämndens sammanträde den 4 augusti.

Den, som icke nöjes åt valnämnds beslut, söke däri före den 14 augusti ändring hos länsstyrelsen i landskapet Åland, vilken det åligger att ofördröjligen upptaga ärendet till behandling och delgiva valnämnden sitt utslag i ärendet. Utslaget skall av nämnden kungöras genom anslag, på sätt i mom. 3 är stadgat.

Uti länsstyrelsens utslag får ändring sökas i Högsta förvaltningsdomstolen senast inom trettio dagar efter den dag länsstyrelsens utslag gavs, denna dag dock oräknad, och lände därvid till efterrättelse, vad om sådant ändringssökande i allmänhet är stadgat, likväl sålunda, att besvär även må inom besvärstiden inlämnas till länsstyrelsen i landskapet Åland för att därifrån vidare befordras.

Högsta förvaltningsdomstolen äger genom länsstyrelsen i landskapet Åland till

valnämnden överstyra sitt i saken givna utslag.

§ 9.

Anhållan om offentliggörande av valmansföreningens kandidatlista göres skriftligen av ombudsman hos centralnämnden senast den 20 augusti före klockan tolv. Ansökan skall åtföljas av den skrift, varigenom valmansföreningen bildats. I ansökan skall ombudsmannen försäkra, att de personer, vilkas namn ingå såsom underskrifter å sagda skrift, äro valberättigade inom kommunen, så ock att de egenhändigt undertecknat skriften.

Upptager valmansföreningens kandidatlista person, som jämväl är annan valmansförenings kandidat, vare han berättigad att få sitt namn avlägsnat från listan, såframt han icke är medlem av valmansföreningen eller eljest lämnat sitt medgivande att av föreningen uppställas såsom kandidat. Ansökan om sådan ändring av valmansföreningens kandidatlista skall skriftligen göras av den, som påyrkat ändringen, hos centralnämnden senast den 28 augusti före klockan tolv.

§ 10.

Valmansföreningar, vilka vilja med varandra samverka för valet, kunna sammansluta sig till ett valförbund. Om anslutning till valförbund besluter envar valmansförening; valmansförening likväl obetaget att i den skrift, varigenom föreningen bildats, eller genom särskilt bemyndigande uppdraga åt en eller flera av sina medlemmar att å föreningens vägnar därom fatta beslut.

Valförbund bildas sålunda, att därtill anslutna valmansföreningar härom gemensamt upprätta en skriftlig överenskommelse, i vilken bör upptagas ordningsnummern

för föreningarnas kandidatlistor och som å valmansföreningarnas vägnar undertecknas av dessas ombudsmän. Envar ombudsman skall till sin namnunderskrift foga anteckning om ordningsnummern för den av honom företrädde valmansföreningens kandidatlista. Överenskommelsen skall jämväl innehålla bemyndigande för en av undertecknarna att vara valförbundets ombudsman och för en annan att vara dennes ersättare. I överenskommelsen må för valförbundet föreslås viss rubrik, varom dock centralnämnden äger slutligt bestämma.

Överenskommelsen skall av valförbundets ombudsman inlämnas till centralnämnden senast den 28 augusti före klockan tolv. Tillika skall till nämnden ingivas valmansföreningarnas beslut om anslutning till valförbundet, eller, där förening uppdragit åt vissa av sina medlemmar att härom besluta, det åt dessa givna bemyndigandet, såvitt detsamma ej ingår i den skrift, varigenom valmansföreningen bildats, ävensom sagda medlemmars beslut angående anslutning till valförbundet.

Valmansförening må icke ingå i flera än ett valförbund.

§ 12.

Centralnämnden sammanträder den 8 och 20 augusti samt senast dagen efter valet. Vid behov sammanträder nämnden även den 28 augusti och 2 september samt å andra dagar, då ärendenas handläggning sådant påkallar.

Den 8 augusti utfärdar centralnämnden de i § 11 omnämnda meddelanden.

Den 20 augusti upptager nämnden till granskning och förser med ordningsnummer de ansökningar och kandidatlistor, som för

valmansföreningarna inlämnats, och meddelar dem de valberättigade till kännedom genom anslag i centralnämnden samlingsrum. Finnes ansökan icke vara behörigen gjord eller valmansförening icke lagligen bildad, skall centralnämnden meddela ombudsmannen underrättelse att ansökningen avslagits och uppgiva skälen för avslaget. Tillika böra handlingarna till ombudsmannen återställas. Var orsaken till avslaget den, att ansökan icke varit behörigen gjord eller valmansförening icke lagligen bildats, vare ombudsmannen befogad att ännu inom fyra dagar därefter ånyo inlämna handlingarna, behörigen rättade. Dock må rättelse icke äga rum i det fall, a) att den skrift, varigenom valmansföreningen bildats, ej är undertecknad av erforderligt antal valberättigade medlemmar; b) att den person, som inlämnat ansökningen, icke är behörig att företräda föreningen; samt c) att ansökningen, inlämnats sentida eller inkommit i annan än härför stadgad ordning.

Den 28 augusti granskar nämnden de ändringar vilka ombudsman vidtagit på grund av den honom enligt mom. 3 tillkommande rätt. Samma dag föredragas inkomna ansökningar om sådan ändring av valmansföreningens kandidatlista, som i § 9 mom. 2 omnämnes; börande valmansföreningens ombudsman, innan ärendet skall till slutlig prövning upptagas, beredas tillfälle att varda i saken hörd.

Den 28 augusti ingår nämnden även i granskning av inkomna handlingar angående bildande av valförbund. Finnas dessa icke vara behörigen avfattade eller valförbundet icke eljest lagligen bildat, skall nämnden utan dröjsmål skriftligen medde-

la valförbundets ombudsman, att valförbundet eller viss valmansförenings anslutning till detsamma ej kunnat godkännas samt uppgiva skälen för avslaget. De felaktigheter, som föranlett avslaget, kunna inom fyra dagar därefter rättas genom åtgärd av ombudsmannen. Dock må rättelsen icke äga rum i det fall, a) att överenskommelse, varigenom valförbundet bildats, icke undertecknats av vederbörande valmansförenings ombudsman; b) att beslut om valmansförening, om anslutning till valförbund eller bemyndigande för vissa personer att å föreningens vägnar härom besluta, icke undertecknats av föreningens samtliga medlemmar; c) att obehöriga personer deltagit i beslut om valförbundets bildande; d) att den person, som inlämnat handlingarna, icke är behörig att företräda valförbundet; e) att valförbundets ombudsman icke inlämnat överenskommelse-skriften eller föreskriven utredning angående valmansföreningarnas anslutning till förbundet; ävensom f) att handlingarna inlämnats sentida eller i annan än härför stadgad ordning.

Har valmansförenings anslutning till valförbund avslagits, skall centralnämnden på därom av valmansföreningens ombudsman gjord skriftlig anmälan, som bör inlämnas till nämnden senast den 2 september före klockan tolv, utsluta föreningens kandidatlista från den valsedel, som skall vid valet användas. Sådan anmälan kan ske antingen i den skrift, varigenom föreningen bildats, i stöd av ett åt ombudsmannen givet bemyndigande, eller på grund av en till anmälan fogad skriftlig förklaring, undertecknad av mer än hälften av föreningens medlemmar, och vari ombudsmannen be-

myndigats att vidtaga nämnda åtgärd. I senare fallet bör ombudsmannen i anmälan försäkra, att underskriften i sagda förklaring tillkommit genom egenhändig namnteckning.

§ 13a.

Kommunens fullmäktige kunna besluta att för valen i kommunen jämte ovan i 13 § avsedda egentliga valsedel skall tryckas sådan miniatyrvalsedel, varom nedan i denna paragraf stadgas, att utgivnas åt väljarna vid röstningstillfället. För sådant beslut fordras understöd av minst två tredjedelar av de närvarande fullmäktige. Beslutet skall tillämpas vid de val, som först förrättas två månader efter det att beslutet vunnit laga kraft, samt vid alla följande val, till dess fullmäktige minst fyra månader före valet beslutat, att miniatyrvalsedel icke längre skall användas i kommunen.

I 1 mom. avsedd miniatyrvalsedel bör vara försedd med rubrik, varav framgår vid vilket kommunalval den skall användas. Dess storlek bör vara 148×210 mm och mitten upptagas av en 90×90 mm stor kvadrat. Miniatyrvalsedeln skall vara så vikt, att sidan med kvadraten blir inåt.

Användes vid val miniatyrvalsedel, bör den i 12 § 3 mom. avsedda numreringen av kandidatlistorna börja från nummer två.

Om miniatyrvalsedel gäller i tillämpliga delar vad om valsedel är stadgat.

I vallokalen böra avskrifter av egentliga valsedlar finnas framlagda till nödigt antal.

§ 20.

Vid valet skall den väljande med ett streck utmärka den kandidatlista, för vilken han vill avgiva sin röst.

Valman äge icke rätt att på något sätt förändra den i valsedeln intagna kandidatlista, för vilken han vill avgiva sin röst.

Användes vid val i 13a § nämnd minia-

tyrvalsedel, skall den väljande inom kvadraten på miniatyrvalsedeln anteckna numret på den kandidatlista, för vilken han önskar avgiva sin röst.

Mariehamn den 3 mars 1950.

På landstingets vägnar:

HUGO JOHANSSON
talman.

Tor Brenning
vicetalman.

Carl Carlson
vicetalman